

# Parlamentul Republicii Moldova

# Proiect de lege privind

Dezvoltarea Durabilă și Incluziunea Socială în sectorul antreprenoriatului și ecologic (Ajustat conform legislației Republicii Moldova și reglementărilor Uniunii Europene)

## NOTĂ EXPLICATIVĂ:

Acest proiect de lege este elaborat în conformitate cu legislația Republicii Moldova și principiile Uniunii Europene privind dezvoltarea durabilă, incluziunea socială și economia circulară. Obiectivul principal este stimularea antreprenoriatului ecologic, integrarea grupurilor vulnerabile în activități economice și creșterea sustenabilității economice și de mediu a Republicii Moldova.

\_\_\_\_\_

### **CAPITOLUL I**

# **DISPOZIȚII GENERALE**

## Articolul 1. Scopul legii

Prezenta lege are scopul de a:

- a) promova dezvoltarea durabilă prin sprijinirea antreprenoriatului ecologic;
- b) stimula incluziunea socială a grupurilor vulnerabile în activitățile economice ecologice;
- c) alinia cadrul legislativ național la standardele Uniunii Europene în domeniul economiei verzi și incluziunii sociale.

# Articolul 2. Obiectivele legii

- 1. Crearea unui cadru favorabil pentru dezvoltarea afacerilor ecologice.
- 2. Introducerea de stimulente economice pentru utilizarea tehnologiilor sustenabile.
- 3. Asigurarea integrării persoanelor vulnerabile pe piața muncii prin ocuparea locurilor de muncă în sectorul ecologic.
- 4. Implementarea conceptului de economie circulară în activitățile de producție și consum.

### Articolul 3. Domeniul de aplicare

Această lege se aplică:

- a) antreprenorilor care implementează tehnologii ecologice;
- b) instituțiilor publice implicate în gestionarea resurselor naturale;
- c) persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități de reciclare și reutilizare a deșeurilor.

### Articolul 4. Statistica

## **STATISTICA**

- 1. Conform datelor Biroului Național de Statistică (2023), rata șomajului în rândul persoanelor cu dizabilități este de 15%, iar în rândul femeilor din mediul rural 12%.
- 2. Republica Moldova produce anual peste 1 milion de tone de deșeuri, din care doar 15% sunt reciclate.

3. Economia circulară ar putea contribui la creșterea PIB-ului național cu 5% până în 2030, conform estimărilor UE.

\_\_\_\_\_

#### **CAPITOLUL II**

# MĂSURI DE STIMULARE ECONOMICĂ

# Articolul 4. Facilități fiscale

- 1. Antreprenorii care implementează tehnologii verzi vor beneficia de scutire de impozit pe venit pentru primii 3 ani de activitate.
- 2. TVA-ul pentru produsele ecologice certificate se va reduce la 5%.
- 3. Afacerile care angajează persoane din grupuri vulnerabile (persoane cu dizabilități, șomeri pe termen lung) vor beneficia de subvenții lunare de 2.000 lei per angajat.

# Articolul 5. Fondul Național pentru Antreprenoriat Verde (FNAV)

- 1. Se instituie FNAV, gestionat de Ministerul Economiei și Mediului.
- 2. Fondul va fi finanțat din:
  - a) 0,5% din PIB alocat anual din bugetul de stat;
  - b) granturi și finanțări europene din programe precum Green Deal și Horizon Europe;
  - c) contribuții ale partenerilor internaționali și ale sectorului privat.
- 3. FNAV va finanța:
  - a) proiecte de infrastructură ecologică (stații de reciclare, tehnologii verzi);
  - b) programe de formare profesională pentru grupurile vulnerabile;
  - c) campanii de conștientizare privind protecția mediului.

### **CAPITOLUL III**

### INCLUZIUNEA SOCIALĂ

## Articolul 6. Integrarea grupurilor vulnerabile

- 1. Persoanele cu dizabilități, femeile din mediul rural și șomerii pe termen lung vor avea prioritate la angajare în proiectele susținute de FNAV.
- 2. Ministerul Muncii și Protecției Sociale va elabora programe de formare profesională pentru calificarea în meserii ecologice (de ex.: managementul deșeurilor, energie regenerabilă).

## Articolul 7. Promovarea egalității de șanse

- 1. Ministerul Educației va introduce module de educație ecologică și antreprenorială în școli și universități.
- 2. Se va crea o platformă online pentru intermedierea locurilor de muncă ecologice, destinată persoanelor vulnerabile.

\_\_\_\_\_\_

#### **CAPITOLUL IV**

### FINANȚARE ȘI IMPLEMENTARE

### Articolul 8. Surse de finanțare

- 1. Implementarea acestei legi va fi susținută financiar din următoarele surse:
  - a) Bugetul de stat prin alocarea anuală de 0,5% din PIB;
  - b) Fonduri europene (de exemplu, Pactul Verde European);
  - c) Parteneriate public-private și contribuții ale investitorilor locali și străini.

## Articolul 9. Responsabilitățile autorităților publice

- 1. Ministerul Economiei și Mediului va gestiona FNAV și va supraveghea implementarea proiectelor finanțate.
- 2. Ministerul Muncii va coordona programele de incluziune socială.

3. Autoritățile publice locale vor identifica necesitățile comunităților și vor sprijini proiectele ecologice.
CAPITOLUL V
DISPOZIȚII FINALE
Articolul 10. Intrarea în vigoare
Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
Articolul 11. Monitorizare și raportare
1. Guvernul va prezenta anual un raport Parlamentului privind implementarea legii și rezultatele obținute.
2. Indicatori de performanță:
a) Creșterea numărului de afaceri ecologice cu 20% până în 2030;
b) Reducerea șomajului în rândul grupurilor vulnerabile cu 15% până în 2030;
c) Reducerea emisiilor de CO2 cu 10% anual.
Acest proiect de lege reprezintă un pas esențial pentru consolidarea economiei verzi și a incluziunii sociale, respectând standardele și valorile europene.

Notă Conceptuală		
1	Denumirea notei conceptuale: Un titlu scurt și sugestiv pentru problema abordată	
	Proiect de lege privind, Dezvoltarea Durabilă și Incluziunea Socială în sectorul antreprenoriatului și ecologic	
2	Problema: Descrieți succint problema selectată, cauze, efecte, dar și prognoze în cazul în care aceasta nu se va soluționa	
	În Republica Moldova, rata reciclării este extrem de scăzută (doar 15% din deșeuri sunt reciclate anual), iar persoanele din grupuri vulnerabile (persoane cu dizabilități, șomeri pe termen lung) se confruntă cu dificultăți majore în găsirea unui loc de muncă. Lipsa stimulentelor economice și a unei infrastructuri ecologice adecvate duce la creșterea deșeurilor și la excluziunea socială a acestor categorii.	
	<ul> <li>Cauza:Lipsa unui cadru legislativ favorabil pentru economia circulară; insuficientă integrare a grupurilor vulnerabile pe piața muncii; lipsa investițiilor în tehnologii verzi.</li> <li>Efecte:Degradarea mediului, creșterea emisiilor de CO2, șomaj ridicat în rândul grupurilor vulnerabile.</li> <li>Prognoză:În absența intervenției, emisiile de CO2 vor continua să crească cu 5% anual, iar rata șomajului în rândul grupurilor vulnerabile va rămâne constantă sau chiar va crește.</li> </ul>	
3	Argumentarea problemei:	
	<ul> <li>Impactul negativ al deșeurilor asupra sănătății populației și mediului.</li> <li>Potențialul neexploatat al economiei circulare pentru generarea de locuri de muncă.</li> <li>Angajarea grupurilor vulnerabile poate contribui la reducerea șomajului și la creșterea calității vieții.</li> </ul>	
4	Soluția propusă: Argumentarea succintă a acesteia, precum și modul în care aceasta va îmbunătăți cadrul legal	
	Introducerea unei legi care să sprijine dezvoltarea antreprenoriatului ecologic și incluziunea socială prin:  - Crearea Fondului Național pentru Antreprenoriat Verde (FNAV).	
	- Oferirea de facilități fiscale pentru afacerile ecologice.	
	- Integrarea persoanelor vulnerabile pe piața muncii prin subvenții acordate angajatorilor.  Această soluție va stimula economia verde, va reduce impactul asupra mediului și va contribui la integrarea socială.	
5	Măsuri de intervenție: Enumerați succint pașii necesari pentru realizarea acestei soluții	
	<ol> <li>Elaborarea cadrului legislativ pentru instituirea FNAV și facilități fiscale.</li> <li>Colaborarea cu Uniunea Europeană pentru accesarea fondurilor disponibile (Green Deal, Horizon Europe).</li> <li>Organizarea de campanii naționale de conștientizare privind importanța economiei circulare.</li> </ol>	

Implementarea unui program de formare profesională pentru grupurile vulnerabile în domeniul tehnologiilor verzi.
 Crearea unei infrastructuri pentru colectarea şi reciclarea deşeurilor.
 Impactul: Descrieți impactul așteptat în urma acestei soluții
 Creșterea numărului de afaceri ecologice cu 20% până în 2030.
 Reducerea emisiilor de CO2 cu 10% anual.
 Reducerea șomajului în rândul grupurilor vulnerabile cu 15% până în 2030.
 Creșterea calității vieții și responsabilizarea populației față de mediu.